

Ægtefællen af Boet har bortskænket en Gave, der staar i Misforhold til Boets Formue, og naar Ægtefællen paa anden Maade ved Misbrug af sin Raadighed over Boet væsentligt har formindsket dette. Den foreliggende Lovgivning har den vanskelige Opgave til den ene Side at give Ægtefællen en ubegrænset Raadighed over Boet, jfr. § 6, 1. Stk., ikke blot en Legitimation til at raade, men en Berettigelse overfor Arvingerne til at disponere meget frit (f. Eks. at tegne en Livrente for en væsentlig Del af Boet, hvor dettes Midler er ringe, saa at en Rentenydelse ikke kan fyldestgøre Ægtefællens og Børnenes Fornodenheder), medens man til den anden Side maa yde Arvingerne en vis Beskyttelse mod Misbrug af Ægtefællens Raadighed, da det dog er deres Tvangsarv, hvorover Ægtefællen disponerer, og da de — ikke mindst hvor det gælder Stedbørn — ikke sjældent trænger til Beskyttelse. Reglen i § 2 om Beskikkelse af Tilsynsværge saavel som Reglerne i § 6, 2. og 3. Stk., og i § 11 er et sammenhængende System af Beskyttelsesregler. Kommissionen maa formene, at den hittidige Lovgivning og Praksis har savnet en saadan Beskyttelse af Arvingernes Interesse, saaledes at man har været uden Hjælpemidler overfor grelle Udslag af Ægtefællens Raadighedsmisbrug, jfr. Bentzon Arveret 1921, S. 297—300 og Afhandling i U. f. R. 1907 B. S. 237—38, jfr. bl. a. Overrettsdom i U. f. R. 1903 A. S. 307.

I nærværende Udkast er Bestemmelsen blevet indskrænket saaledes, at den kun angaar Misbrug af Raadigheden over Boet, hvorimod den i den tidligere Formulering tillige omfattede Forsømmelse af Underholdspligt, Vanrøgt af økonomiske Anliggender og anden uforvarlig Adfærd. Ved at indskrænke Bestemmelsen saaledes, mener Kommissionen, at Reglen ikke bliver for vidtgaaende og i visse Situationer vil yde Arvingerne en tiltrængt Beskyttelse overfor Ægtefællens Dispositioner. I Forhold til gældende Ret betyder Reglen i § 11 en betydelig Forbedring af Arvingernes materielle Retsstilling.

Ifølge § 11 behøver der ikke at finde et almindeligt Skifte Sted, saaledes at samtlige Arvinger faar deres Arvelod udbetalt, idet ofte kun en enkelt Arving føler sin Arvpart i Fare og derfor kræver sin Lod uskiftet.

ad § 12.

Dør en Arving, medens det uskiftede Bo varer, indtræder hans Arvinger efter

Loven eller Testamente i hans Retsstilling, men de faar intet særligt Krav paa, at Boet skiftes, og en Arvings Kreditorer kan aldrig stille Krav herom. Begge disse Regler antages nu at gælde. Det er imidlertid fundet hensigtsmæssigt udtrykkeligt at fastslaa dem.

ad § 13.

I gældende dansk Retspraksis antages det, at hver enkelt Arving, med hvem dens Ascendent hensidder i uskiftet Bo, er berettiget til at overdrage sin Arv efter førstafdøde (sin Lod i Boet) med den Virkning, at Arven til sin Tid bliver at udbetale til vedkommende Erhverver, medens Overdragelsen ingen Indflydelse faar paa Besiddelsen af Arven eller iøvrigt paa den efterlevende Ægtefælles Stilling. — Ifølge Retsplejelovens § 511, jfr. D. L. 1-24-30, kan en Arvings Kreditorer gøre Udlæg i hans Lod i det uskiftede Bo. Dette Udlæg har imidlertid en rent foreløbig Karakter, idet det kun omfatter Arvekravet som saadant, og der ikke sker nogen Indskrænkning i Ægtefællens Raadighed over Boet; men den paagældende Arvings Lod vil da til sin Tid ikke kunne udbetales ham, forinden Kreditorernes Krav er fyldestgjort. Vel kan Udlægshaveren med Arvingens Samtykke forauktionere Arvekravet, men heller ikke dette har nogen Indflydelse paa Ægtefællens Retsstilling.

Imidlertid taler de samme Grunde, som har ført til Forbudet mod Salg af ventendes Arv, jfr. Forveordningens § 14, for ogsaa at forbyde Salg af Arv som den heromhandlede, skønt den i andre Henseender, særlig med Hensyn til Adgangen til testamentariske Dispositioner derover, behandles som almindelig falden Arv. Betænkkeligheden ved Salget beror jo nemlig i første Række paa Salgsgegenstandenes ubestemmelige Værdi, da Arvens Størrelse ikke kan fastslaaes førend ved Skiftet, og Arvingen derfor altid vil være udsat for at lide et uforholdsmæssigt Tab. Men netop de samme Omstændigheder foreligger med Hensyn til Arv, hvormed der hensidder i uskiftet Bo; thi ogsaa her er det ikke ved Arvefaldet ved den førstafdøde Ægtefælles Død, men først ved Skiftet, altsaa normalt ved den længstlevendes Død, at Arven opgøres. Man mener derfor, at Forbudet mod Salg, Pantstæning og anden Overdragelse af ventendes Arv bør udstrækkes til Arv, hvormed der sidder i uskiftet Bo.

Noget mindre betænkelig er Kreditorers Adgang til Udlæg i Arven, naar Forauktionering dog er forbudt; men netop,